

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
Τμήμα Αρχιτεκτόνων-Τομέας Πολεοδομία-Χωροταξία

Περιβάλλον | Δήμος Αχαρνών

Μάθημα: Προσεγγίσεις του εφαρμοσμένου αστικού σχεδιασμού στην Ελλάδα
Διδακτική ομάδα: Σερράος Κ., Κλαμπατσέα Ε., Γεωργακόπουλος Ν., Μπαλαμπανίδης Δ.
Ομάδα εργασίας: Ανδριανάκος Ν., Γκόνη Κ., Καρακώστα Μ., Λώλου Μ., Τσαντιώτη Χ.
Ακαδημαϊκό έτος: 2010-2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Εισαγωγή
2. Γενικά Στοιχεία Δήμου Αχαρνών
3. Φυσικό Περιβάλλον –Υφιστάμενη κατάσταση Δήμου Αχαρνών
4. Ανάλυση SWOT
5. Προτεινόμενες Παρεμβάσεις και Σενάρια
6. Χωρική Εξειδίκευση
7. Σύνοψη

1. Εισαγωγή

Η παρούσα εργασία εξετάζει τις υπάρχουσες τάσεις, και τις προοπτικές ανάπτυξης του δήμου Αχαρνών μέσα από την περιβαλλοντική σκοπιά.

Μέσα από την μελέτη της υφιστάμενης κατάστασης του δήμου, αξιολογούμε τα στοιχεία φυσικού περιβάλλοντος και να προτείνουμε δράσεις και χωρικές παρεμβάσεις, με στόχο την αναβάθμιση της κατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος του δήμου.

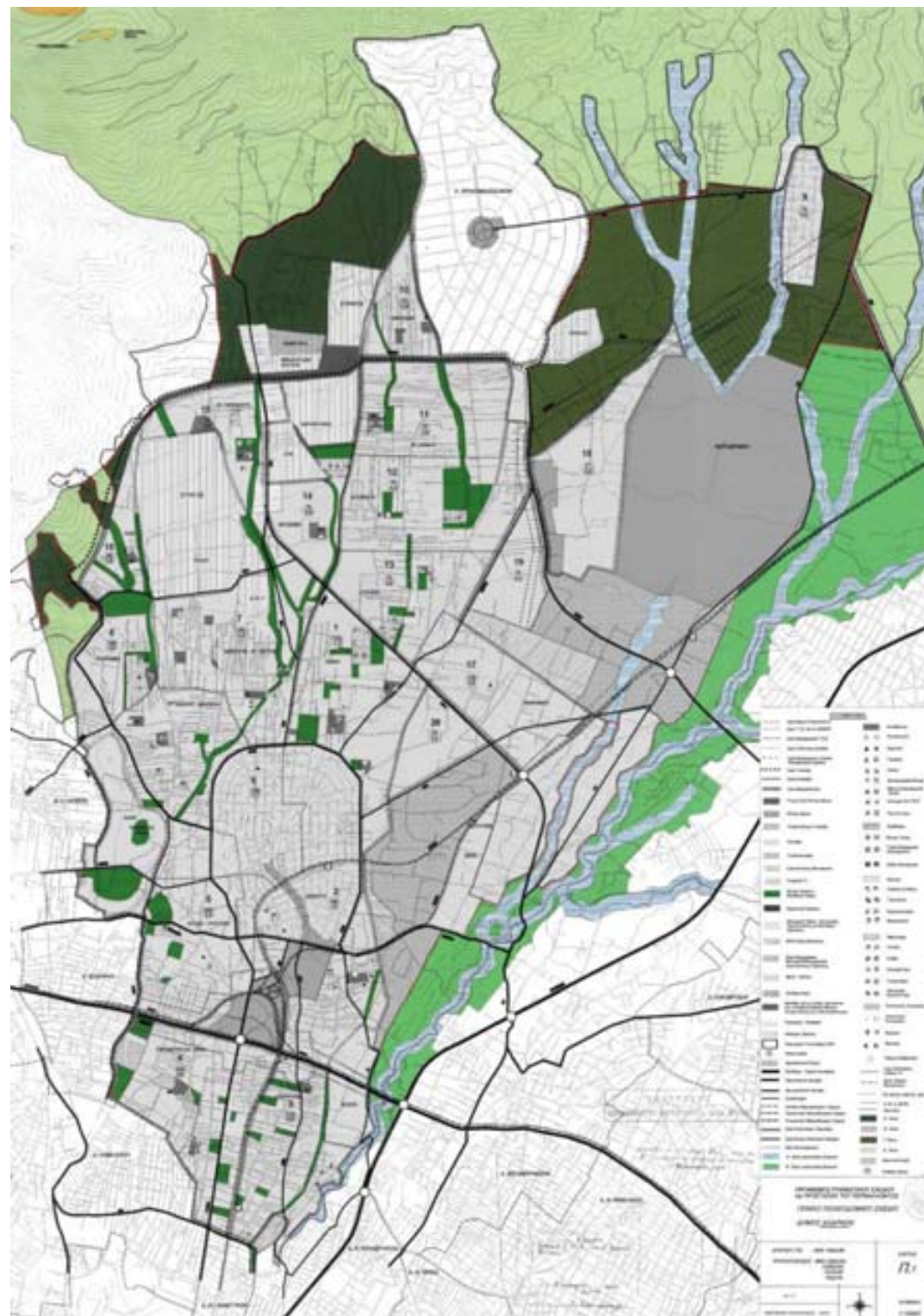
Κάτι τέτοιο θεωρούμε πως θα συμβάλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων αλλά και στην ενδυνάμωση της θέσης του δήμου στην ευρύτερη περιοχή της Αθήνας.

2. Γενικά Στοιχεία Δήμου Αχαρνών

Δήμος Αχαρνών

- 150.000 στρέμματα έκταση
- 20 πολεοδομικές ενότητες και Θρακομακεδόνες
- Πλήθος φυσικών στοιχείων

3. Φυσικό Περιβάλλον –Υφιστάμενη κατάσταση Δήμου Αχαρνών

Χώροι Πρασίνου

Θεσμοθετημένοι χώροι πρασίνου στο δήμο Αχαρνών

	Φέρουσα Χωρητικότητα Πληθυσμού 2020	Πόλη (τ.μ.)	Θεσμοθετημένοι Χώροι πρασίνου (τ.μ.)	Θεσμοθετημένοι Χώροι πρασίνου ανά κάτοικο	Χώροι Πρασίνου βάση του σταθερότυπου 7τ.μ./κάτοικο (τ.μ.)
ΑΧΑΡΝΑΙ	189.587	29.170.572	897.500	4,7	1.327.109

Αναλογία πρασίνου ανά κάτοικο

Δήμοι	Χώρος Πρασίνου τ.μ./κάτοικο
Αθήνα	2,55
Θεσσαλονίκη	2,73
<u>Αχαρνάι</u>	4,7
Λάρισα	9,35
Κατερίνη	8,21
Τρίκαλα	12,81

Πηγή: Λαλένης Κ., 2003

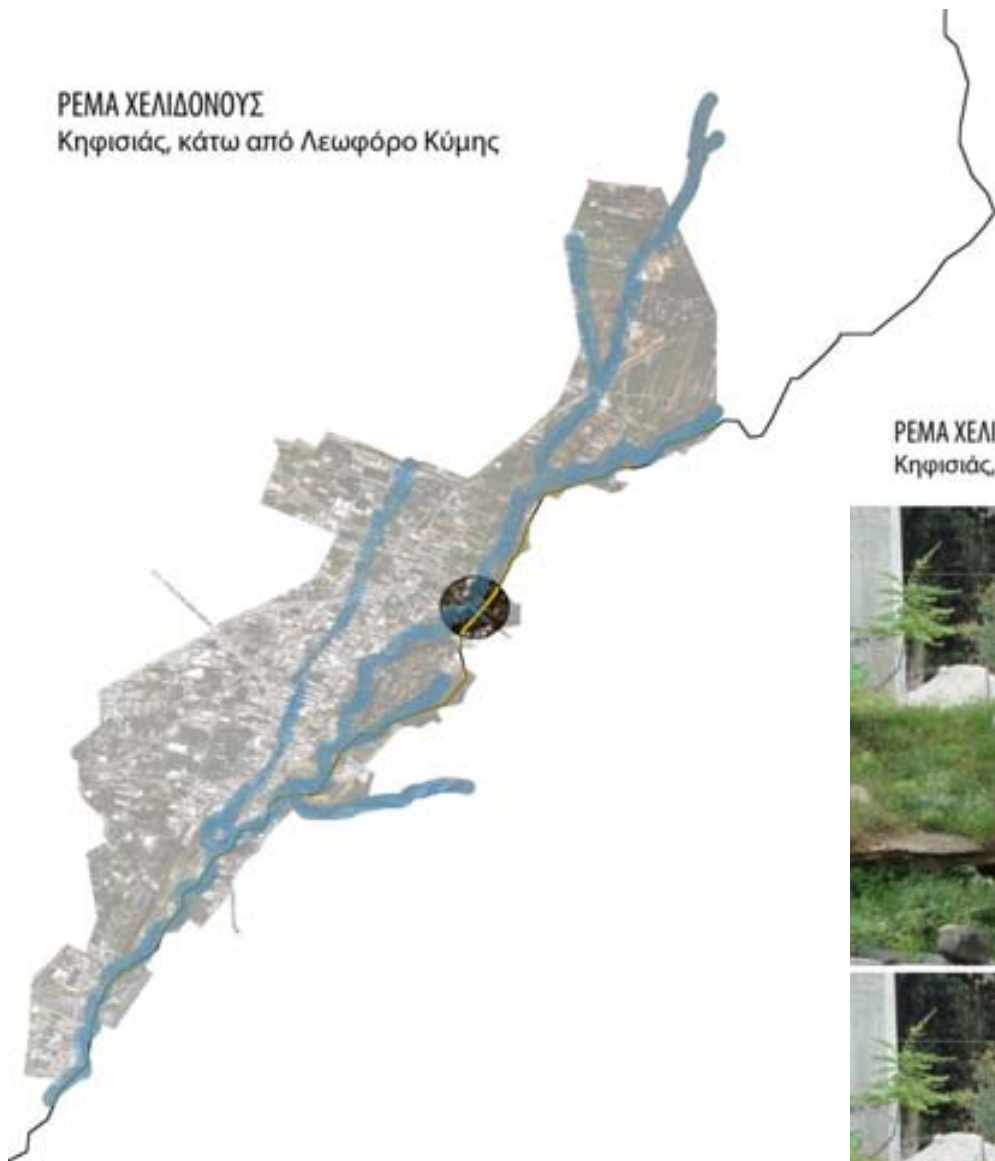
Ανάγκη δήμου Αχαρνών σε χώρους πρασίνου ανά Π.Ε. για το έτος στόχο 2020

	Φέρουσα Χωρητικότητα Πληθυσμού 2020 ¹	Έκταση (τ.μ.)	Θεσμοθετημένοι Χώροι πρασίνου (τ.μ.)	Θεσμοθετημένοι Χώροι πρασίνου ανά κάτοικο	Χώροι Πρασίνου βάση του σταθερότυπου Πάρκο Π.Ε. 1,5τ.μ./κάτοικο (τ.μ.)
1. Λαθέα	25.375	2.030.000	125.000	4,93	38.062,5
2. Χαραυγή	16.750	1.340.000	83.000	4,96	25.125
3. Χαμόμηλο - Λυκότρυπα	14.696	1.336.000	72.500	4,93	22.044
4. Αγία Άννα - Γερόβουνο	17.380	1.580.000	85.000	4,89	26.070
5. Αυλίζα - Πυργούθι	14.600	1.460.000	85.000	5,82	21.900
6. Κέντρο - Νεάπολη	28.080	2.080.000	140.000	4,99	42.120
7. Άγιος Πέτρος	14.480	1.448.000	85.000	5,87	21.720
8. Πλάτωνας	3.500	612.000	17.500	5,00	5.250
9. Φλόγα - Βαρυμπόμπη	0	7.500.000	Γ' Ζώνη (Γειτνιάζει)	-	0
10. Πανόραμα	3.375	450.000	17.000	5,04	5.062,5
11. Μεγάλα Σχοινιά Α	8.625	1.150.000	43.000	4,99	12.937,5
12. Μεγάλα Σχοινιά Β	7.875	1.050.000	40.000	5,08	11.812,5
13. Αγριλέζα	3.750	750.000	28.000	7,47	5.625
14. Μπόσκιζα	14.600	1.460.000	19.000	1,30	21.900
15. Αγία Παρασκευή	2.625	350.000	13.000	4,95	3.937,5
16. Ρέθι	1.500	200.000	7.500	5,00	2.250
17. Μονομάτι	7.500	1.000.000	37.000	4,93	11.250
18.	0	1.230.492	Γ' Ζώνη (Γειτνιάζει)	-	-
19.	0	436.924	0	-	-
20.	0	422.404	0	-	-
Θρακομακεδόνες	4876	3.312.722	Γ' Ζώνη – Περιοριστικό Πρασιν (Γειτνιάζει)	0	7.314
ΑΧΑΡΝΑΙ	189.587	31.198.542	897.500	4,7	178.990

Χώροι Πρασίνου- Ρέματα

ΡΕΜΑ ΧΕΛΙΔΟΝΟΥΣ

Κηφισιάς, κάτω από Λεωφόρο Κύμης

ΡΕΜΑ ΧΕΛΙΔΟΝΟΥΣ

Κηφισιάς, κάτω από Λεωφόρο Κύμης

ΡΕΜΑ ΧΕΛΙΔΟΝΟΥΣ
Κηφισιάς, πριν τη γέφυρα

ΡΕΜΑ ΧΕΛΙΔΟΝΟΥΣ
Κηφισιάς, πριν τη γέφυρα

ΡΕΜΑ ΚΟΝΤΙΤΑΣ
Ανάμεσα από Καραμανλή κ' Τατοΐου

ΡΕΜΑ ΚΟΝΤΙΤΑΣ ●
Ανάμεσα από Καραμανλή κ' Τατοΐου

4. Ανάλυση SWOT

Οδός Τατοΐου

Στρατόπεδο Παλαστάθη,
Πάρνηθα

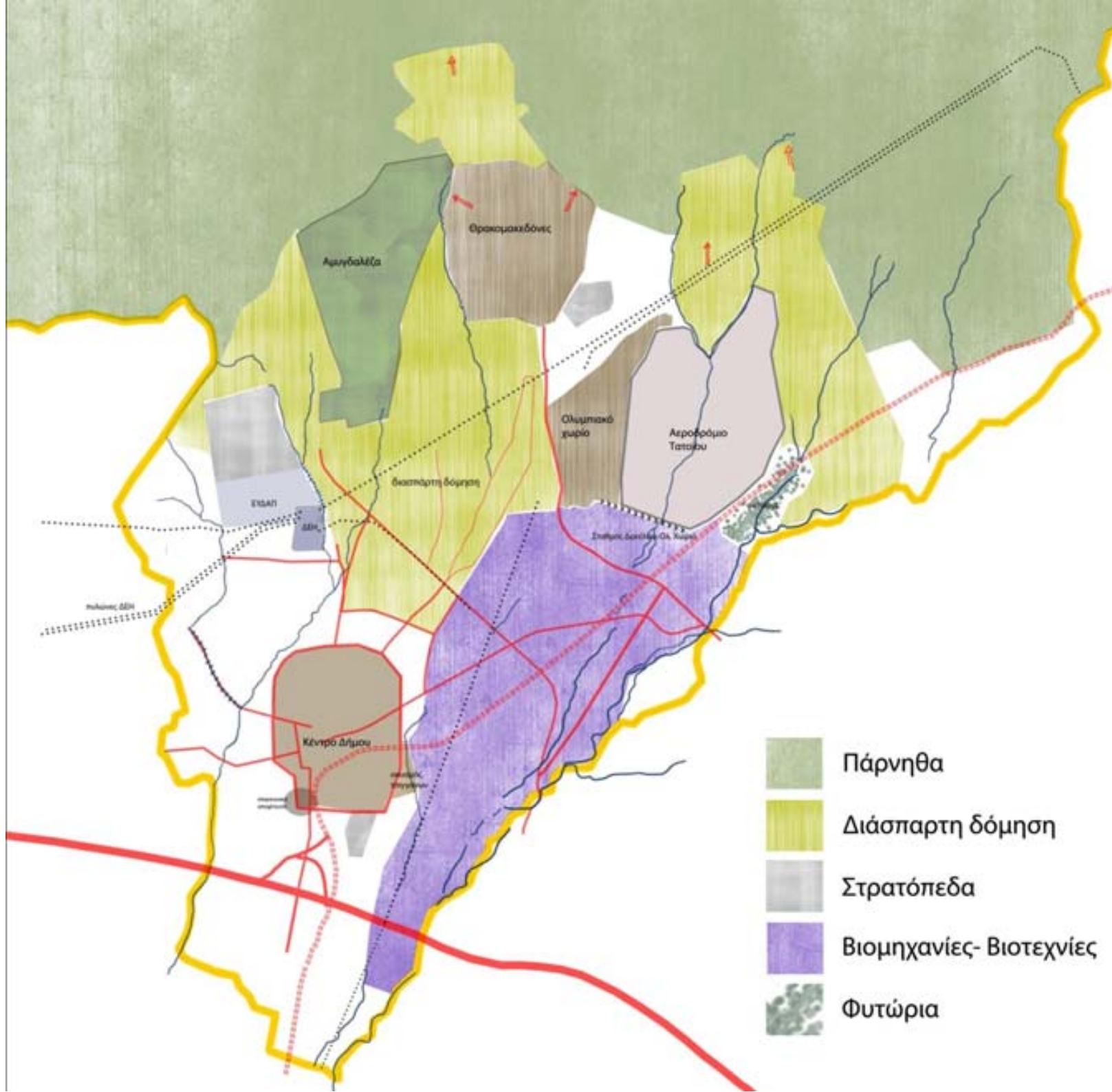
Εσωτερικό περιβάλλον

Πλεονεκτήματα	Αδυναμίες
Φυσικό και πολιτιστικό Περιβάλλον	
Περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους-περιαστικό πράσινο-ρέματα-ορεινός όγκος, σημαντική βιοποικιλότητα	Ελλιπής προστασία/ανάδειξη, διαχείριση σύνδεση αρχαιολογικών χώρων.
	Ανεπάρκεια περιβαλλοντικής νομοθεσίας-ασάφειες ΓΠΣ
	Οικιστικές πιέσεις –Καταπάτηση-αλλοίωση και συρρίκνωση στο φυσικό ανάγλυφο
	Αντίληψη κατοίκων για τα ρέματα ως υποδοχέας άχρηστων υλικών και σαν παράγοντας υποβάθμισης των περιοχών τους
Χρήσεις γης- Παραγωγικές Δραστηριότητες	
Πλήθος αδόμητων χώρων στο εσωτερικού του Δήμου (στρατόπεδα, βιομηχανικές εκτάσεις, αρχαιολογικοί χώροι, κτήμα Τατοΐου) και αγροτικών εκτάσεων	Απαξίωση και εγκατάλειψη αδόμητων χώρων (βιομηχανία, στρατόπεδα, παρκινγκ) Αδυναμία αξιοποίησης υφιστάμενων θεσμοθετημένων κοινόχρηστων χώρων λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων
Αραιή δόμηση	
Ύπαρξη ΒΙΟΠΑ	Ασύμβατες χρήσεις (ολυμπιακό χωριό-γεωργική γη, ΒΙΟΠΑ-ζώνη προστασίας Κηφισού) Χαμηλός τεχνολογικός εξοπλισμός μεταποιητικός μονάδων.
Υποδομές	
Προσβασιμότητα ορεινού όγκου Πάρνηθας	Διαμπερείς κινήσεις- προβλήματα όχλησης
	Ανεπαρκής συνδεσιμότητα του δήμου με ΜΜΜ
	Προβλήματα σε δίκτυα υποδομών (ύδρευση, αποχέτευση, απορροή ομβρίων-ακάθαρτων υδάτων κ.α)

Εξωτερικό περιβάλλον

Ευκαιρίες	Απειλές
Ανάδειξη και προστασία περιαστικού πρασίνου (Πάρνηθα) μέσω εθελοντικών δράσεων, προγραμμάτων (Αττική SOS, Εξοικονομώ κλπ.), κοινοτικών πρωτοβουλιών (LIFE, Interreg III) και άλλων.	Φυσικές καταστροφές (Πυρκαγιές-Κίνδυνος πλημμυρικών φαινομένων στις περιοχές με χαμηλό υψόμετρο)
Προώθηση δασικού-/οίκο-τουρισμού, περιβαλλοντικών προγραμμάτων, αστικής γεωργίας, αθλητικών δραστηριοτήτων κλπ.	Υπερβολική αύξηση των επισκεπτών, εμπορευματοποίηση
Προστασία, ανάδειξη και αξιοποίηση ελεύθερων, αδόμητων χώρων και χώρων με φυσικό πλούτο μέσα στην πόλη- Σύνδεση αστικού με περιαστικό πράσινο	Ιδιοκτησιακό καθεστώς/ συγκρούσεις ιδιωτικών-δημόσιων συμφερόντων/ελλιπής εκπαίδευση-πληροφόρηση πολιτών/ έλλειψη οικονομικών πόρων- χρηματοδοτήσεων.
	Τάσεις επέκτασης δομημένου περιβάλλοντος
	Μη ομαλή ένταξη του ΣΚΑ στην πόλη

Χάρτης SWOT

- Πάρνηθα
- Διάσπαρτη δόμηση
- Στρατόπεδα
- Βιομηχανίες- Βιοτεχνίες
- Φυτώρια

5. Προτεινόμενες Παρεμβάσεις και Σενάρια

Βασικά προβλήματα:

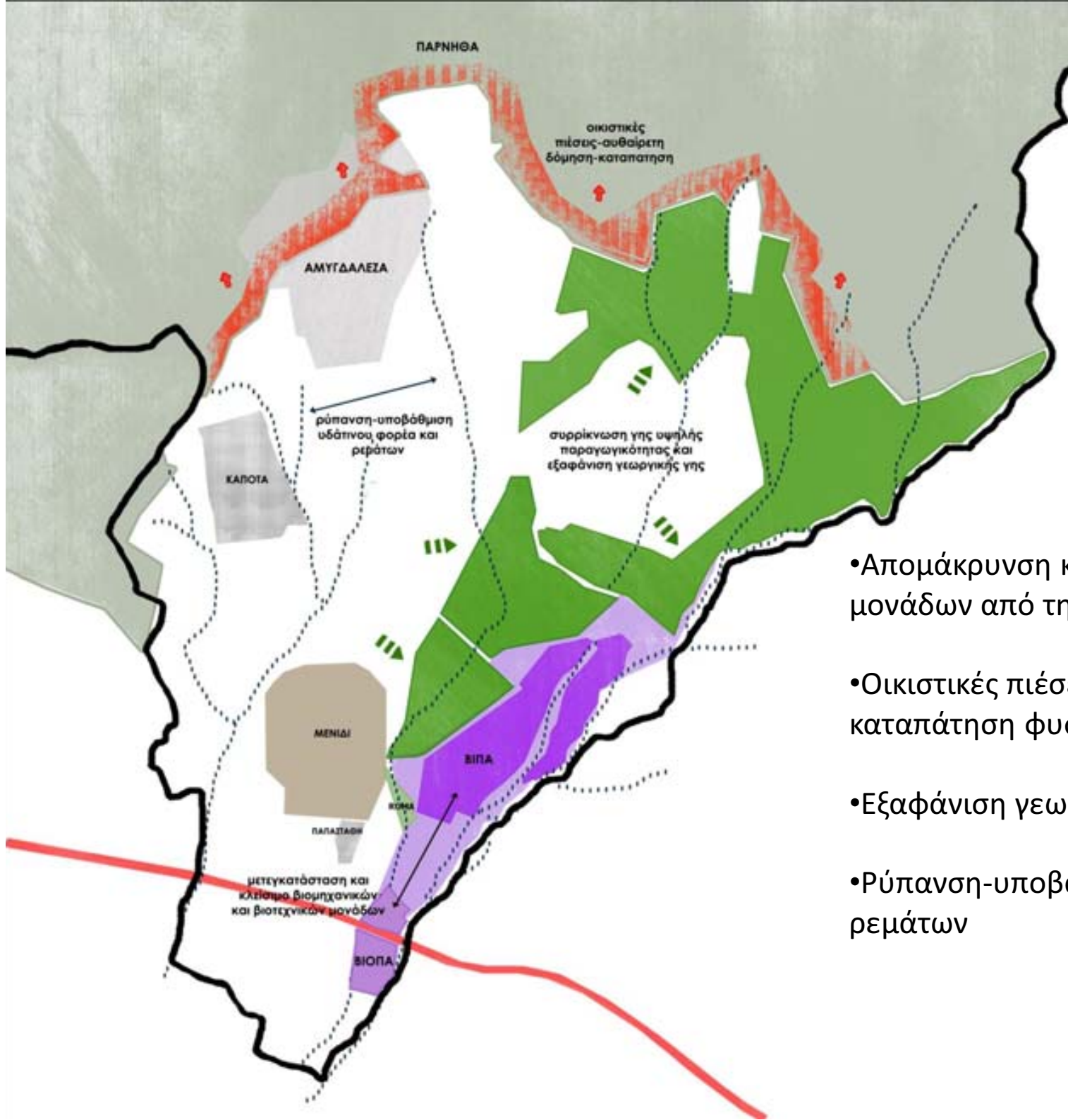
- Άναρχη οικιστική ανάπτυξη
- Χωροθέτηση ασύμβατων δραστηριοτήτων
- Κατασπατάληση γεωργικής γης
- Ανεπάρκεια δημόσιων χώρων
- Υποβάθμιση και καταπάτηση περιαστικού πρασίνου και ρεμάτων
- Έλλειψη κοινωνικών υποδομών

Στόχος → Ανάδειξη, προστασία και ορθή διαχείριση του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

Άξονες παρέμβασης:

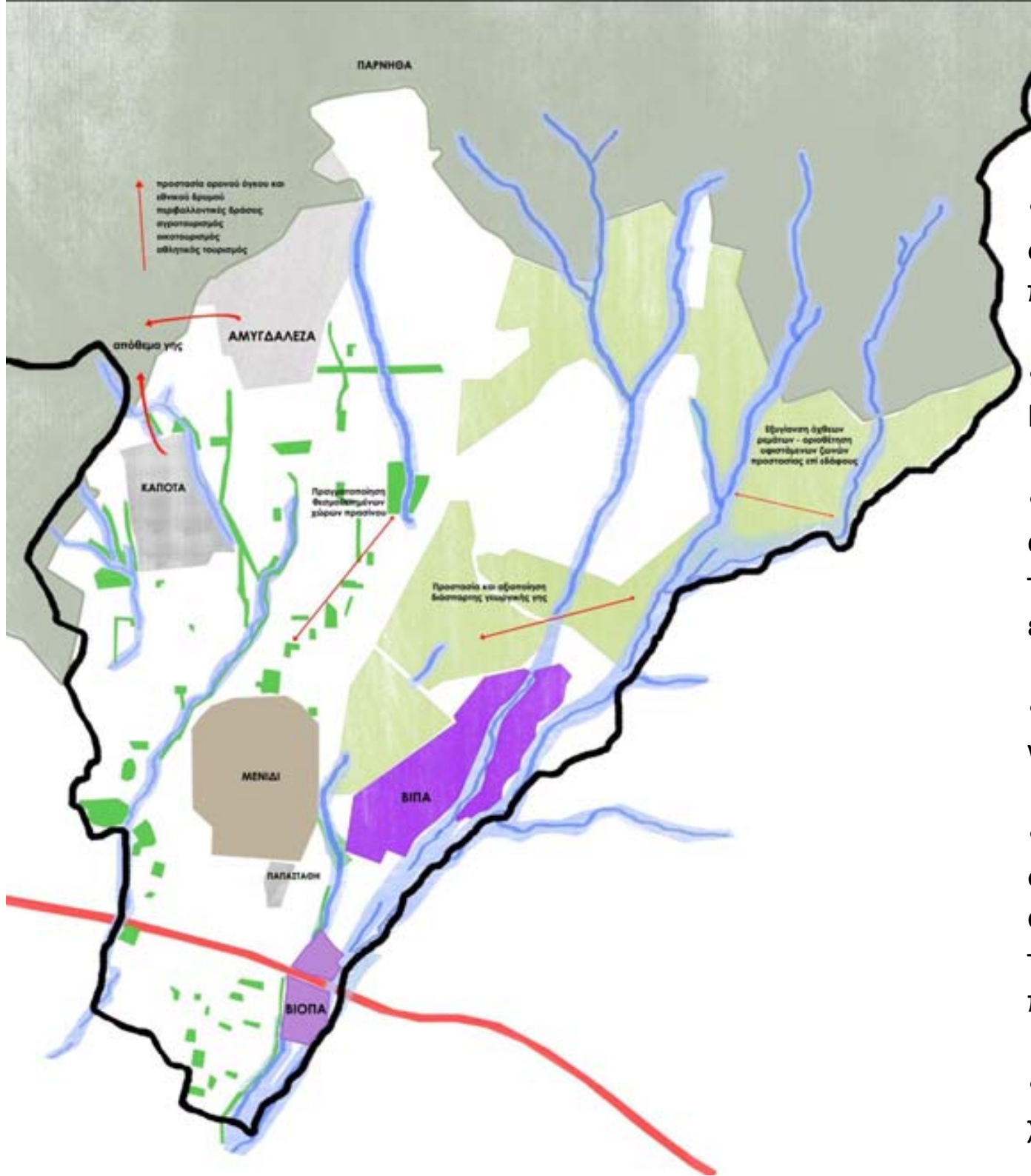
- Αναστολή υποβάθμισης των ρεμάτων και αποκατάσταση ζώνης προστασίας Κηφισού
- Ενίσχυση γεωργικού χαρακτήρα περιοχής
- Προστασία του ορεινού όγκου Πάρνηθας

ΣΕΝΑΡΙΟ ΤΑΣΕΩΝ- ΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

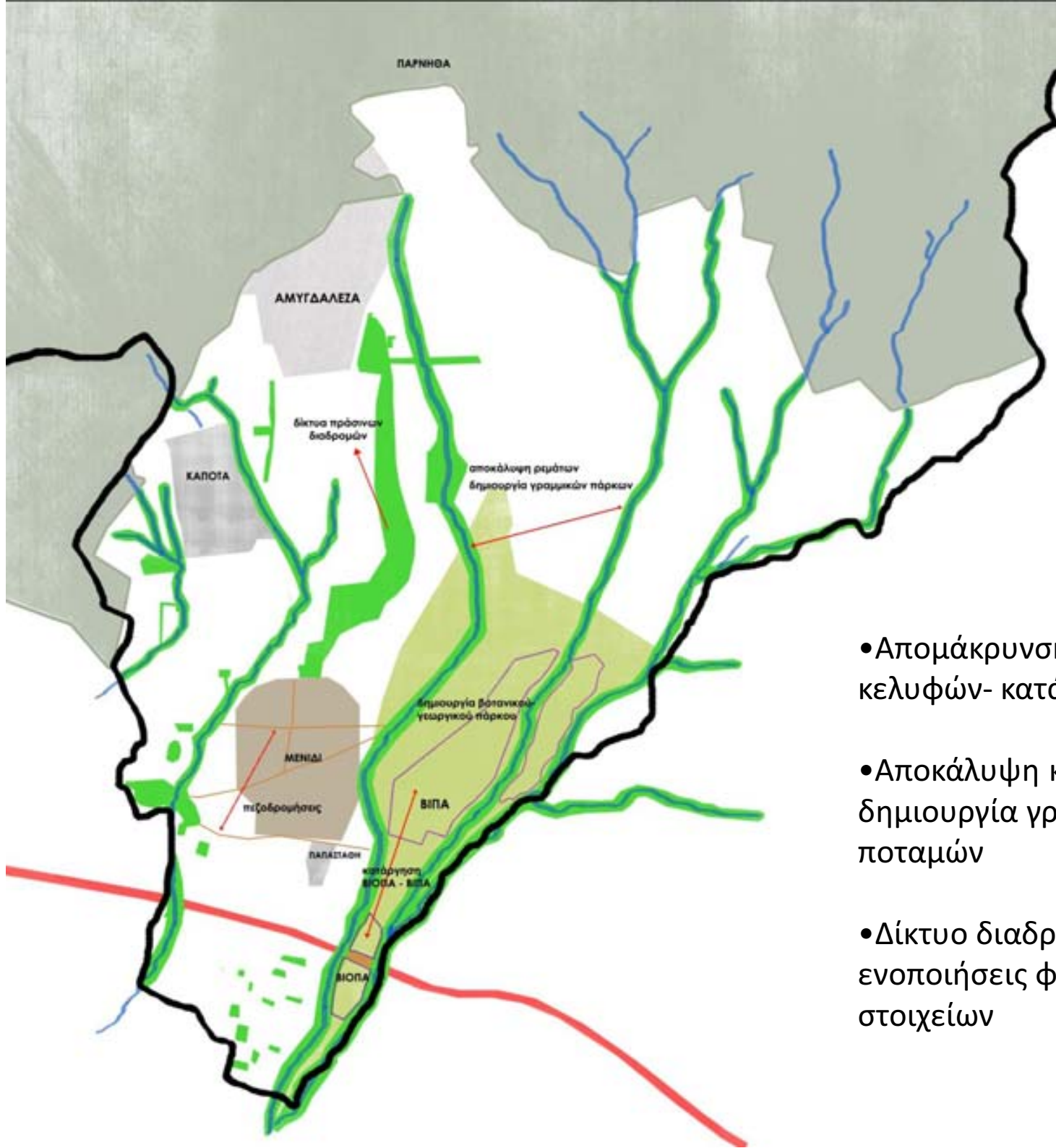
- Απομάκρυνση και κλείσιμο βιομηχανικών μονάδων από την περιοχή
- Οικιστικές πιέσεις-αυθαίρετη δόμηση-καταπάτηση φυσικών στοιχείων
- Εξαφάνιση γεωργικής γης
- Ρύπανση-υποβάθμιση υδάτινου φορέα και ρεμάτων

ΣΕΝΑΡΙΟ ΗΠΙΑΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

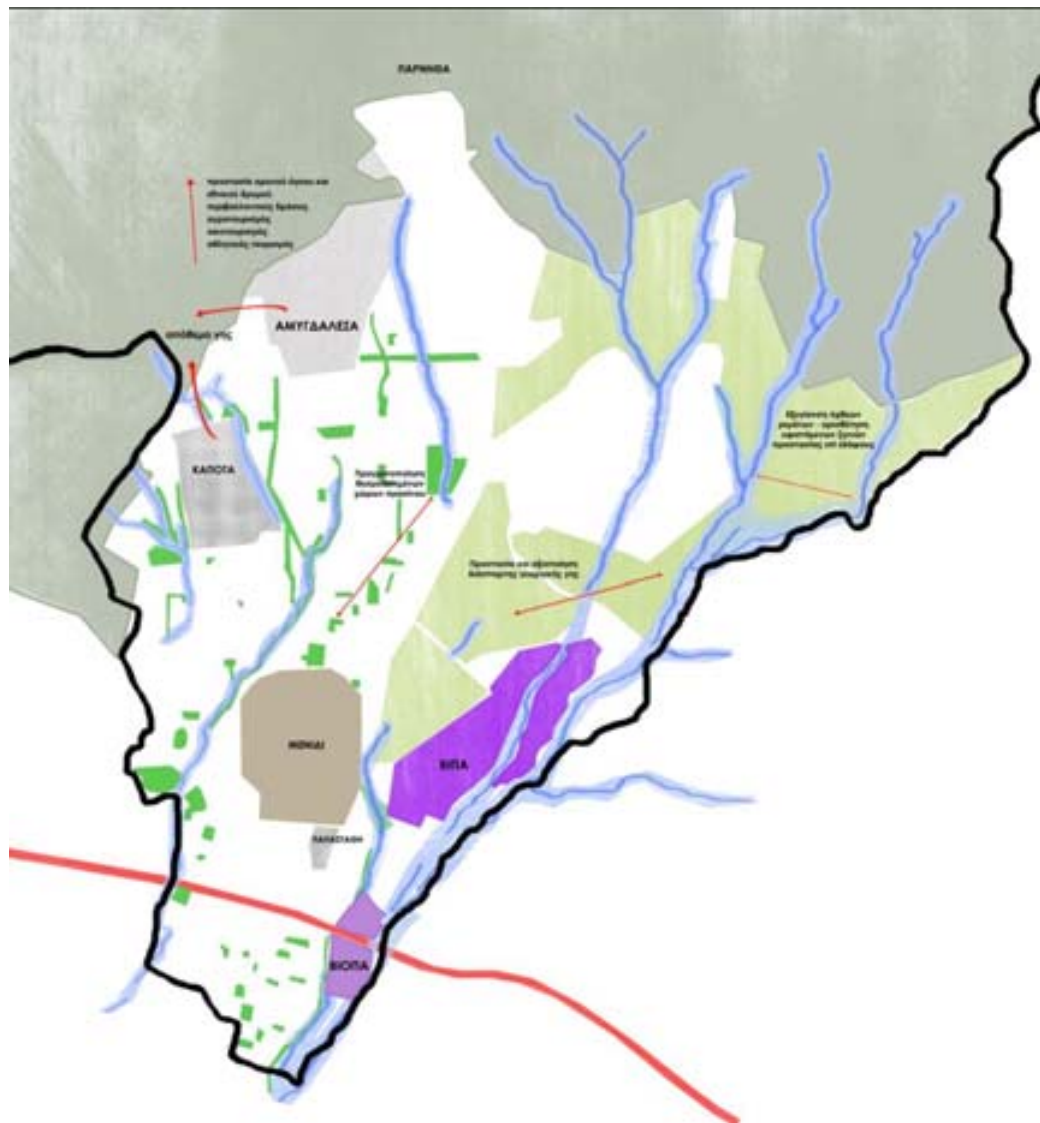
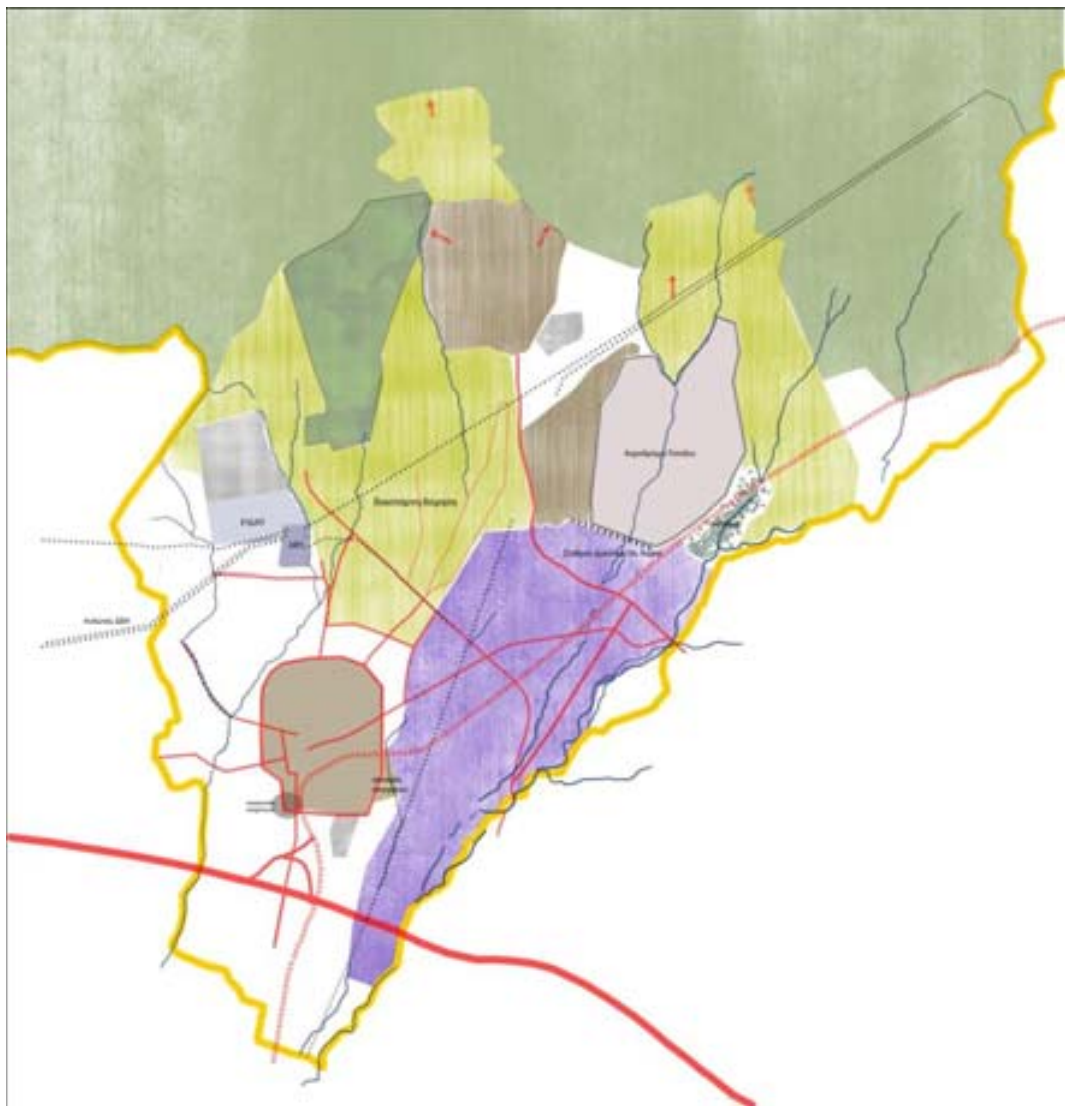
- Προστασία γεωργικής γης με τη δημιουργία βοτανικού-γεωργικού πάρκου
- Προστασία ορεινού όγκου Πάρνηθας
- Παρεμβάσεις εξυγίανσης των όχθων των ρεμάτων - οριοθέτηση των υφιστάμενων ζωνών προστασίας επί εδάφους.
- Εφαρμογή του υφιστάμενου Π.Δ για την προστασία του ποταμού
- Προώθηση περιβαλλοντικών δράσεων αγροτουρισμού, οικοτουρισμού, αθλητικού τουρισμού, εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- Πραγματοποίηση θεσμοθετημένων χώρων πρασίνου

ΣΕΝΑΡΙΟ ΠΛΗΡΟΥΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

- Απομάκρυνση βιομηχανικών-βιοτεχνικών κελυφών- κατάργηση περιοχής ΒΙΟΠΑ
- Αποκάλυψη καλυμμένων ρεμάτων και δημιουργία γραμμικών πάρκων στις όχθες των ποταμών
- Δίκτυο διαδρομών (πεζοδρομήσεις) ενοποιήσεις φυσικών και πολιτιστικών στοιχείων

Επιλεγόμενο σενάριο: **Σενάριο ήπιας παρέμβασης** → βασικός άξονας της **Χωρικής Εξειδίκευσης**.

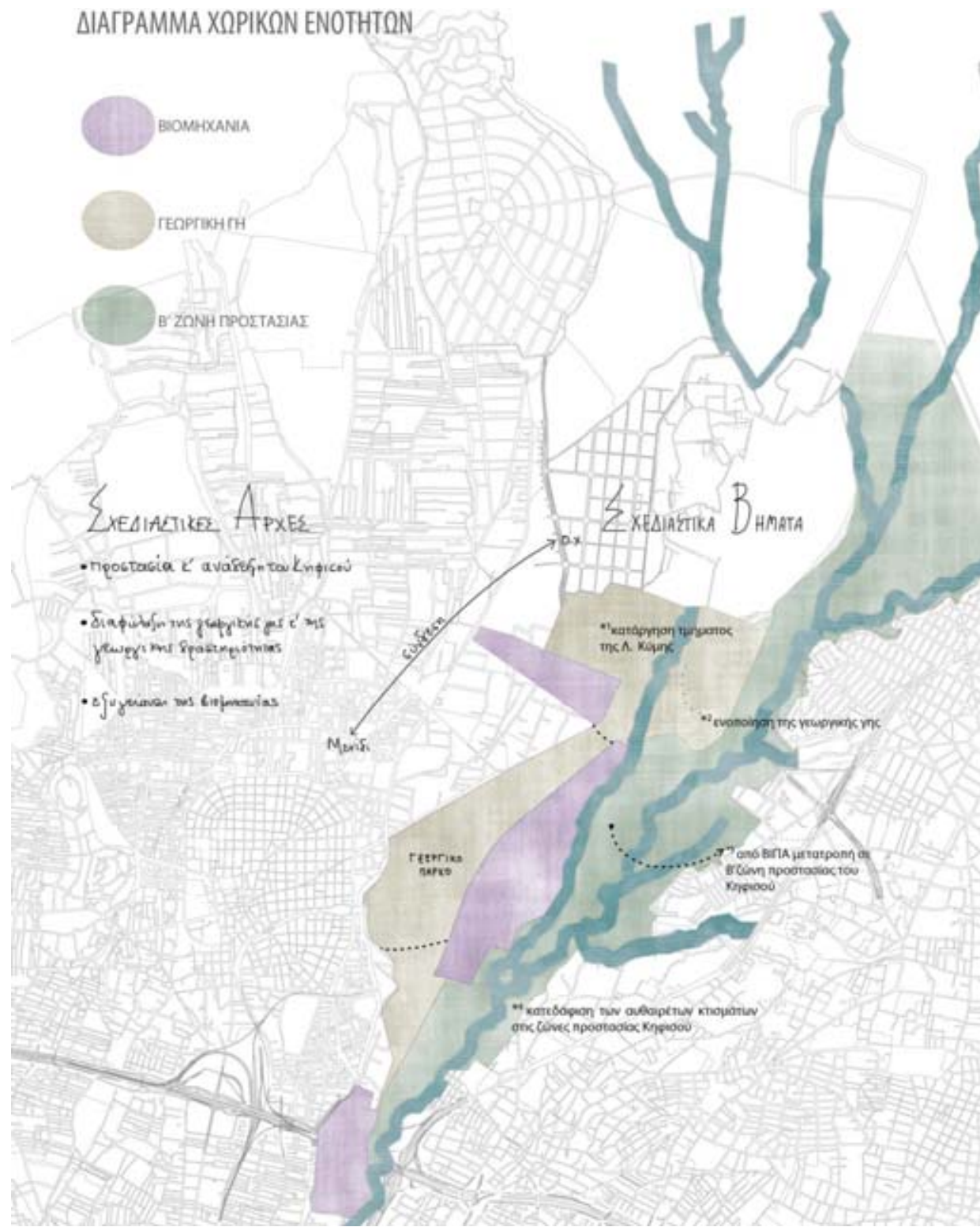
6. Χωρική Εξειδίκευση

Με βάση τους παραπάνω στόχους οι σχεδιαστικές αρχές είναι :

- Προστασία και ανάδειξη του Κηφισού
- Διαφύλαξη της γεωργικής γης και της γεωργικής δραστηριότητας
- Εξυγίανση της βιομηχανίας

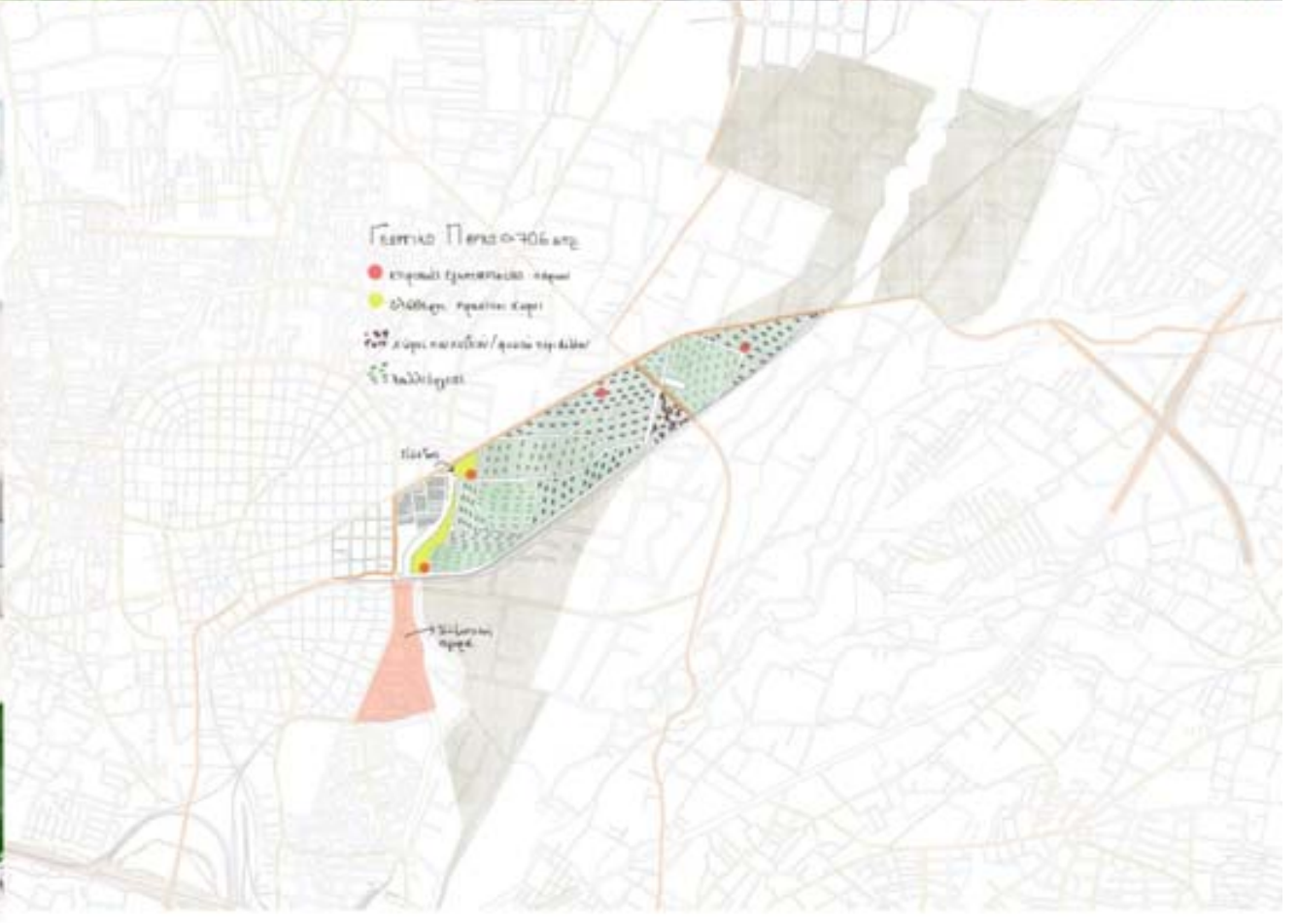
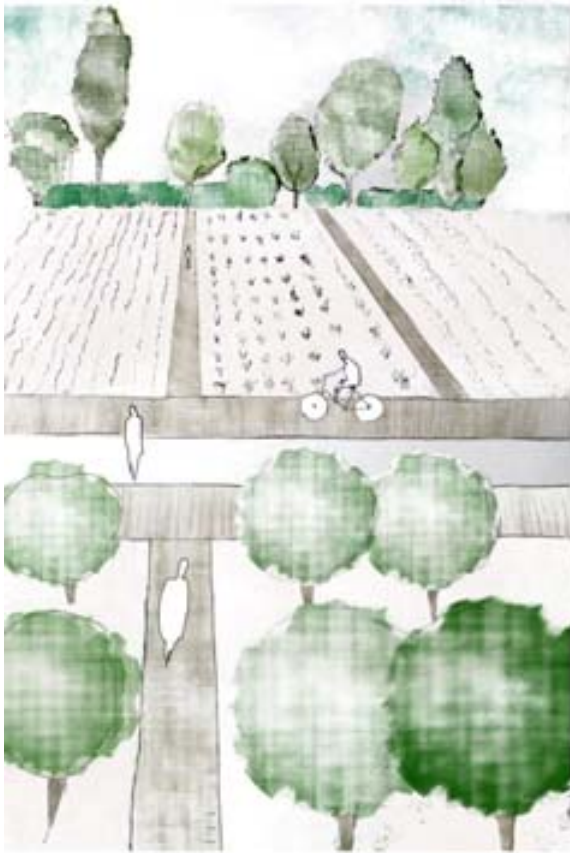
Επιμέρους σχεδιαστικά βήματα :

- Εφαρμογή Π.Δ
- Κατάργηση τμήματος της λεωφόρου Κύμης με σκοπό την ενοποίηση της γεωργικής γης
- Δημιουργία γεωργικού πάρκου σε εγγύτητα με το κέντρο του Δήμου
- Μετατροπή ενός τμήματος ΒΙΠΑ σε Β' ζώνη προστασίας Κηφισού

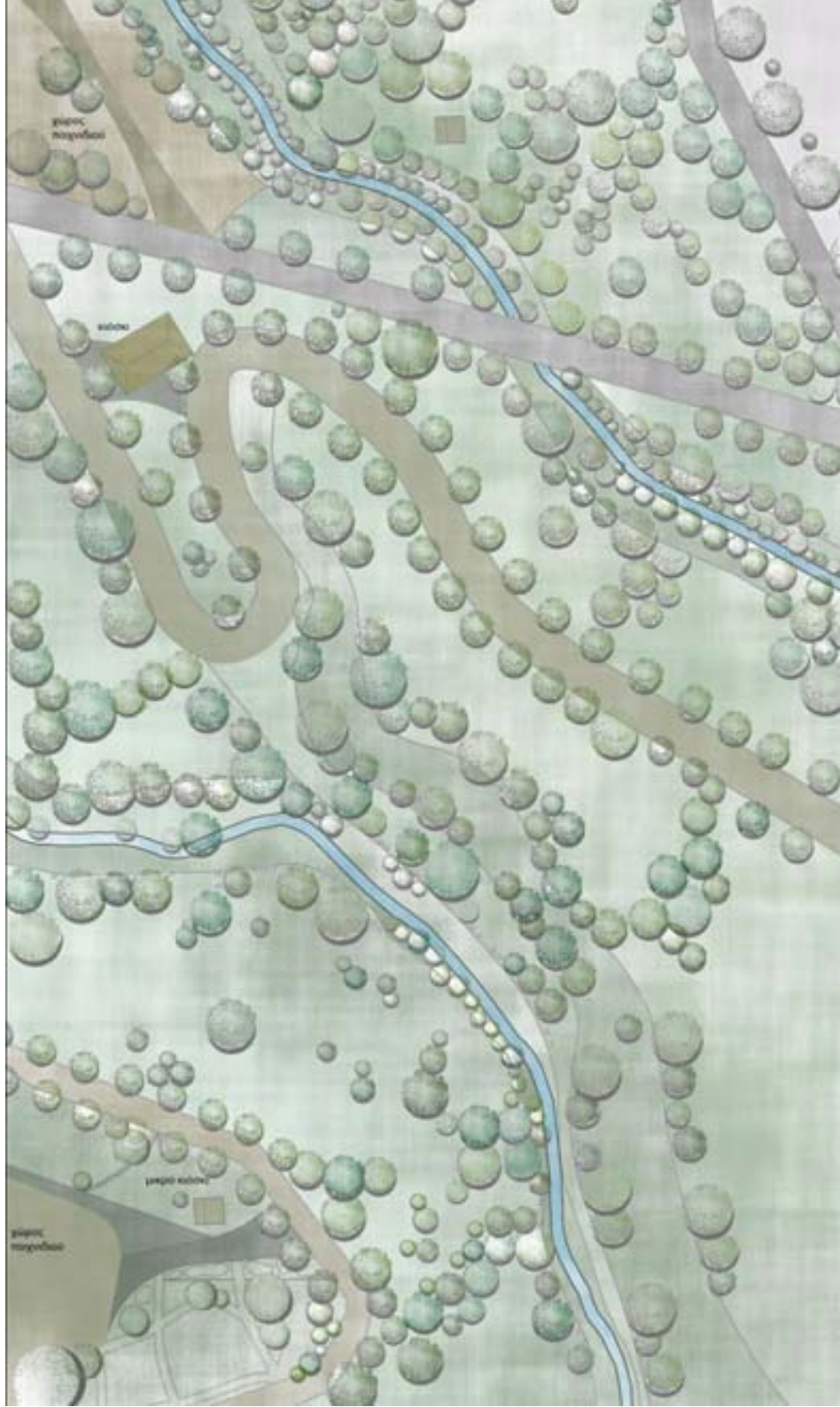
ΕΝΑ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΣΤΟ ΜΕΝΙΔΙ...

Εφαρμογή Π.Δ Κατεδάφιση αυθαιρέτων κτισμάτων από τις ζώνες προστασίας του Κηφισού

Πριν & Μετά

Προτεινόμενη διαμόρφωση στις ζώνες προστασίας του Κηφισού

Περιοχή εστίασης

